

مدیریت تغییر، خلاقیت و نوآوری

در این مقاله، ابتدا به ارائه تعاریفی از خلاقیت، نوآوری و تغییر می‌پردازیم و سپس مکانیسم تبلور خلاقیت و نوآوری را تبیین می‌کنیم که به‌طور خلاصه شامل ترکیب اطلاعات تا رسیدن به شناخت و باور، مطرح شدن سوال‌های گوناگون و تبلور اندیشه (حدس‌های زیرکانه) و پوشش خلاقیت و نوآوری است. سپس در ادامه مقاله به بررسی تأثیر شرایط فرهنگی، توان اقتصادی، وضعیت اجتماعی و سیاسی بر مکانیسم تبلور خلاقیت و نوآوری پرداخته، انواع فرآیندهای تبلور خلاقیت و نوآوری شامل سه دسته زیگراگی، سیستماتیک و پویا را معرفی می‌کنیم و طی آن بیان می‌داریم که فرآیند زیگراگی بر کسب اطلاعات از طریق مشاهده عملی و کسب تجربه تا شکل‌گیری ذهن و باور و رسیدن، شناخت، کسب مهارت در مورد چون و چرای فعالیت، بروز جرقه‌های فکری و شکل‌گیری فکر و اندیشه، آزمایش، اصلاح و تولید مبتنی است. فرآیند سیستماتیک بر کسب اطلاعات از طریق آموزش نظری، کسب شناخت و باور عملی، ممارست تا تسلط بر موضوع، جوش فکر و اندیشه، حدس زیرکانه، ثبات در رسیدن به نظریه جدید یا رد فرضیه و اصلاح و تکمیل تأکید دارد. فرآیند پویا، ترکیب دو دسته فرآیند مذکور است که بر کسب اطلاعات از طریق آموزش نظری و مشاهده عملی، کسب

شناخت و باور علمی و تجربی، تسلط بر موضوع و کسب مهارت، جوشش فکر و اندیشه، بروز جرقه‌های اولیه، حدس زیرکانه، آزمایش و اثبات تئوری آفرینش خلاقیت و نوآوری مبتنی است. تمایز اساسی این سه دسته فرآیند در سرعت، جهت دار بودن، حرکت منظم و سیستمی آن‌هاست.

عوامل مؤثر بر خلاقیت و نوآوری مطلب دیگری است که در این مقاله مطرح می‌شود. از جمله این عوامل به توضیح قدرت تحلیل‌گرایی، عادت شکنی و قالب شکنی می‌پردازیم. همچنین در این مقاله چگونگی مدیریت خلاقیت و نوآوری را توضیح می‌دهیم و طی آن نتیجه‌گیری می‌کنیم که مدیران باید تغییر و تحول را به مثابه یک اصل ضروری بپذیرند و تلاش کنند خلاقیت و نوآوری در سازمان متداول شود، خلاقیت معیار سنجش برای گزینش و اعطای امتیاز قرار گیرد و ضوابط و چهارچوب‌های منطقی برای ایجاد خلاقیت و از بین بردن موانع آن تنظیم شود.

در پایان مقاله به بررسی چگونگی ایجاد تغییر و نوآوری در سازمان و مدیریت آموزش و پرورش می‌پردازیم و طی آن راه‌کارهایی نظیر ایجاد میدان برای تبلور خلاقیت و نوآوری، استفاده از روش‌های اصلاح و بهبود مانند روش تحقیق و توسعه، روش سیستم پیشنهادها و روش اصلاح و بهبود مستمر ارائه می‌دهیم و توجه آموزش و پرورش به پرورش توانایی‌های دانش‌آموزان به جای پرداختن به حفظیات را یادآور می‌شویم.